

Formanová, Markéta (ed.). Metodika edukace v muzeích a expozicích zaměřených na loutkářství

Jana Košová, Markéta Formanová, Veronika Plachá

Formanová, Markéta (ed.). Methodology of Education in the Puppetry-focused Museums and Exhibitions

Nová publikace Západočeského muzea v Plzni – *Metodika edukace v muzeích a expozicích zaměřených na loutkářství* se věnuje tématu využití loutky jako edukačního prostředku. Publikace shrnuje desetiletou edukační činnost, znalosti a zkušenosti Muzea loutek v Plzni, pobočky Západočeského muzea v Plzni, a ve spolupráci s Metodickým centrem muzejní pedagogiky při Moravském zemském muzeu v Brně přehledně seznamuje s edukací zaměřenou na loutky a loutkářství a zasazuje ji do obecného muzejně pedagogického rámce. Publikace je výstupem Interního grantového projektu Západočeského muzea v Plzni IGP 2020/02 *Metodika edukace v muzeích a expozicích zaměřených na loutkářství*.

Cílem grantového projektu IGP 2020/02 bylo souborné využití edukačního potenciálu stálé loutkové expozice Muzea loutek v Plzni v širších vzdělávacích souvislostech a vznik metodiky edukace pro další expozice loutkářství. První část projektu, v níž bylo na jaře roku 2020 provedeno dotazníkové šetření, se zaměřila na získání podkladů a informací o cílové skupině metodiky – muzeích ČR. Došlo ke konkrétnějšímu stanovení a vymezení cílů projektu a byl potvrzen zájem o vznik tištěné metodiky. Jedním z našich záměrů bylo např. zjistit, jaké instituce disponují loutkami ve svých sbírkách a stálých expozicích. Druhá část výzkumu shrnula veškeré zkušenosti, metody a postupy s edukačními programy Muzea loutek v Plzni a porovnávala je s činnostmi dalších muzeí v ČR, ale i v zahraničí, které se zaměřují na loutkářství a divadlo. Dílčí typy programů byly zkoumány z pedagogicko-psychologického hlediska nebo z hlediska návaznosti na Rámcově vzdělávací program (RVP). A byly rovněž

analyzovány také s ohledem na uskutečněné programy či případové studie. Poslední část projektu všechny poznatky a podklady sumarizuje a vkládá do obecného muzejně-pedagogického rámce v tištěné publikaci *Metodika edukace v muzeích a expozicích zaměřených na loutkářství*.

Metodika vznikla díky velice přínosné spolupráci autorského týmu, který se skládal z pracovníků ze čtyř muzeí v ČR, jež se specificky zabývají loutkářstvím, a také díky součinnosti s historiky z oblasti loutkového divadla. Západočeské muzeum v Plzni vydalo publikaci v kooperaci s Metodickým centrem muzejní pedagogiky při Moravském zemském muzeu v Brně. Metodika, jež se zabývá užitím loutky jako edukačního prostředku, se zajímá o loutku, která je součástí

anotace

1 www.muzeumloutek.cz/edukace-v-loutkarstvi

Mgr. Jana Košová
Muzeum loutek v Plzni
Západočeské muzeum v Plzni
jkosova@zcm.cz

Mgr. Markéta Formanová
Muzeum loutek v Plzni
Západočeské muzeum v Plzni
mformanova@zcm.cz

Mgr. Veronika Plachá
Muzeum loutek v Plzni
Západočeské muzeum v Plzni
vplacha@zcm.cz

muzejní sbírky a expozice, dále také seznamuje s profesí muzejního edukátora, nabízí různé příklady edukace a edukačních programů věnujících se loutce a loutkářství či prezentuje využití edukačních možností Muzea loutek v Plzni.

V úvodu publikace čtenáři přibližuje loutkové divadlo jako kulturní fenomén, stručně shrnuje dějiny českého loutkářství od počátků až po současnost, uvádí paměťové instituce a významné české festivaly věnující se loutkářství nebo připomíná České středisko loutkářů UNIMA. Součástí publikace je také představení čtyř českých muzeí, která se speciálně zaměřují na loutkářství a divadlo (Muzeum loutek v Plzni, Muzeum loutkářských kultur v Chrudimi, Národní muzeum – Muzeum loutek a cirkusu v Prachaticích a Moravské zemské muzeum v Brně – Palác šlechtičen) či přehledný ilustrovaný slovník základních a nejčastěji využívaných pojmů z oblasti loutkářství a divadla.

Publikace byla v roce 2022 doplněna i stejnojmennou doprovodnou edukační

webovou stránkou *Edukace v loutkářství*¹, která je volně přístupná pro širokou veřejnost. Webovou stránku je možné využít jako inspiraci pro různé muzejní pracovníky, pedagogy, ale i jiné profese, pro zhotovování vzdělávacích aktivit či pouze pro osobní využití. Kromě jednotlivých informačních kapitol, které se shodují s tištěnou metodikou, se zde veřejnost seznámí se širokým spektrem edukačních aktivit s využitím loutky a nalezne zde plnohodnotný manuál k uskutečnění vzdělávacího programu ve výuce či doma. Na webové stránce jsou k dispozici vzorové edukační programy i pracovní postupy s instrukcemi. Největší předností doprovodného edukačního webu je možnost zveřejnění (a stálého přidávání nově vytvořených) šablon jednotlivých edukačních programů včetně metodického listu, fotografického a video návodu. Webová stránka je a bude pravidelně aktualizována a doplňována novými manuály, návody, fotografiemi a různými odkazy.